

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 409/08-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. novembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti D., a. s., M., zastúpenej riaditeľom Ing. D. Č., právne zastúpenej advokátom JUDr. M. K., M., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15 Cob 130/2008 z 30. júna 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti D., a. s., o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. októbra 2008 doručená sťažnosť spoločnosti D., a. s., M., zastúpenej riaditeľom Ing. D. Č. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 15 Cob 130/2008 z 30. júna 2008.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka namieta označené uznesenie krajského súdu, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 27 Cb 130/2006 z 9. mája 2008 tým, že tento sa argumentačne nevysporiadal z dôvodmi odvolania z 23. mája 2008, v rozhodnutí nevykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy v zmysle čl. 152 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorým je garantované právo sťažovateľky na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré je jasné a zrozumiteľné a dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Sťažovateľka ďalej poukazuje na to, že krajský súd jej odňal možnosť konať pred súdom, vo svojom rozhodnutí riadne neodôvodnil svoj právny názor, a jeho konanie pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Podľa sťažovateľky sa krajský súd odchýlil od znenia príslušných zákonných ustanovení, čím zásadne poprel ich účel a význam. Skutkové a právne posudzovanie krajského súdu ad hoc podľa sťažovateľky možno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené a arbitrárne a neúčelné s čl. 46 ústavy a čl. 6 dohovoru.

Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 15 Cob 130/2008 z 30. júna 2008 bolo porušené, zrušil predmetné uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Sťažovateľka ďalej žiadala, aby ústavný súd zaviazal krajský súd uhradiť náhrady trov konania sťažovateľky v sume 7 938 Sk.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 15 Cob 130/2008 z 30. júna 2008.

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 15 Cob 130/2008 z 30. júna 2008, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu sp. zn. 27 Cb 130/2006 z 9. mája 2008, je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd predovšetkým pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by v prípade sťažovateľky prichádzalo do úvahy vtedy, ak by podmienky na prístup k tomuto súdu ustanovené Občianskym súdnym poriadkom neboli zo strany krajského súdu rešpektované spôsobom zjavne neopodstatneným alebo arbitrárnym. Inými slovami, ak by krajský súd tieto všeobecné podmienky prístupu k súdu vykladal vo vzťahu k sťažovateľke diskriminačne v porovnaní s ich výkladom pri iných subjektoch domáhajúcich sa súdnej ochrany. V prípade sťažovateľky k takej situácii nedošlo, sťažovateľka mala priznané postavenie účastníka súdneho konania a krajský súd o jej návrhu meritórne rozhodol, aj keď nie v súlade s predstavami sťažovateľky.

Ústavný súd teda, tak ako to už vyslovil vo viacerých svojich nálezochoch, nie je opravnou inšinciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade

s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu okrem iného vyplýva:

„... Krajský súd v Nitre ako odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 písm. c), f) OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

V predmetnom súdnom spore podaním zo dňa 31. 1. 2008 žalobca cestou právneho zástupcu žiadal priznanie separátnych trov konania za neúčast' žalovaných na pojednávaní dňa 15. 2. 2007.

Ako vyplýva z obsahu spisu prvostupňový súd vo veci vytýčil termín pojednávania na deň 15. 2. 2007. Zo zápisnice z tohto pojednávania vyplýva, že sa dostavil právny zástupca žalobcu.

Riadne predvolaný žalobca a žalovaný sa na toto pojednávanie nedostavili. Právny zástupca žalovaného predvolanie na pojednávanie nemal vykázané. Súdu sa nevrátila ani doručenka, ani záhada. Prvostupňový súd preto nariadené pojednávanie odročil bez prejednania veci samej.

Za tejto situácie a to tým viac, že na vytýčené pojednávanie sa nedostavil ani riadne predvolaný žalobca, skutočne nie je možné jednoznačne konštatovať, že odročenie pojednávania spôsobil žalovaný alebo jeho právny zástupca a že teda z tohto dôvodu patria žalobcovi trovy konania podľa § 147 ods. 1 OSP.

K otázke svedočného sa odvolací súd stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa, vysloveným v odôvodnení napadnutého uznesenia.

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 OSP ako vecne správne potvrdil.“

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajský súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu vo vzťahu k sťažovateľke potvrdil. V každom prípade tento postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda krajský súd v danom prípade

neporušil označené základné právo sťažovateľky „*nesprávnou a svojvoľnou aplikáciou a výkladom práva*“. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojim vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2008